

Vážená kolegyně, vážený kolego, v nakladatelství Portál vyšla knížka:

Mentoring – Výchova k profesionálnímu dobrovolnictví

Publikace ukazuje profesionální dobrovolnictví – mentoring – v jeho historickém vývoji, identifikuje modely jeho realizace i současný stav poznání v oblasti výzkumu mentoringových programů. Prezentuje výsledky z evaluace mentoringových programů, ukazuje konkrétní postupy i metodologické přístupy realizované v českém prostředí.

Jedná se zejména o v ČR nejrozšířenější mentoringový program **Pět P**, ze kterého jsou zde uveřejněny konkrétní příběhy dobrovolníků a jejich dětských kamarádů. Podobně jsou zde představeny i příbuzné programy **LATA, KOMPAS, HOME-START a Kámoš**.

Závěrečné části publikace patří konkrétním návrhům pro realizaci profesionálního dobrovolnictví v praxi. Kniha je určena pro koordinátory, manažery a supervizory mentoringových programů, dobrovolníky, pracovníky s dětmi a mládeží, sociální pracovníky, psychology, rodiče i studenty.

Ukázky z knihy:

Přístup mentora

Klíčovým momentem ovlivňujícím přínos mentoringu je vytvoření kvalitního vztahu, přičemž mentor má ve vztahu zásadní vliv na rozvoj jeho charakteristických vlastností a kvality.

Ukazuje se, že mentor ve vztahu:

- **rozvíjí s chráněncem vztah** – tím, že mu poskytuje různé typy sociální opory, a tak naplňuje jeho potřeby, dokud se nerozvine oboustranná blízkost, empatie a důvěra. V této fázi mentorský vztah začíná dítěti přinášet dlouhodobé přínosy v osobnostním a emocionálním rozvoji, v mezilidských vztazích a sociální integraci, kognitivních schopnostech a dovednostech. Mechanismus poskytování sociální podpory pravděpodobně souvisí s rozvojem vztahu do fáze kvality.
- **vytváří specifické formy interakcí** – ty se v mnoha aspektech blíží Feuersteinovým charakteristikám tzv. angažovaného dospělého (Málková, 2009). V práci tohoto autora o významu zprostředkovaného učení jsou definovány konkrétní parametry chování dospělého v učebních a každodenních situacích, které jsou předpokladem efektivního učení a rozvoje osobnosti dítěte.

Zkušenost dobrovolnice Jany s mentoringem vztahového typu v programu Pět P

Já jsem v programu dostala do dvojice 13letýho velkého kluka a s ním jsem byla rok a půl, skoro dva roky a bylo to úžasný. On byl vlastně ještě dítě a prožili jsme spolu pubertu do té doby, kdy jsme se začali bavit o holkách, o prvních láskách a tak. Hodně mě to s ním naplňovalo. My jsme se napřed oťukávali, to byly schůzky trávené v kinech, bazénech... Pavel byl v začátcích takový nesvůj, chvílemi dospělý, strašlivě galantní, ale dokázal vypěnit i v takový "zatměníčko", kdy nevěděl, co dělá. Potom jsme spolu jeli na tábor a to nás dalo dohromady. Od toho tábora jsme se začali i přátelsky objímat ve smyslu čau čau, byli jsme víc sladění. Pavel mě nebral jako holku, ale spíš jako kámoše. Povíдали jsme si o všem možném. Na začátku to bylo o autech, o technice, na konci toho vztahu to už byly témata jako první milování a různé věci, na který se bál zeptat doma. Já hrála v kapele na saxofon, on chodil na mé koncerty. Já chodila k němu domů, když byl nemocný. Náš vztah se vyvíjel od takového oťukávání a časem se z toho stal docela otevřený a důvěrný vztah – z jeho strany.

Skončilo to tím, že Pavel začal mít své kamarády, začal odvolávat schůzky a nakonec se přestal ozývat. Takže jsme se pak sešli, společně jsme si sedli a popovídali si o tom. Pak jsme se ještě párkrát viděli a pak jsme na sebe ztratili kontakt...

Příklad zachycuje průběh mentorského vztahu po dobu jednoho roku jeho trvání z pohledu dobrovolnice programu Pět P. Příklad ilustruje zkušenost dobrovolnice a vývoj vztahu k jejímu svěřenci, který se z poloformální podpory mladého dospívajícího člověka proměnil v neformální a nenucené přátelství dvou lidí rozdílného věku, až nakonec skončil naplněním jedné z potřeb daného období chráněnce dobrovolnice.

O autorkách knihy:

Mgr. Tereza Brumovská, M.Sc., absolvovala studia občanské společnosti na Fakultě humanitních studií UK v Praze a obor sociální práce na Univerzitě v Goteborgu ve Švédsku. V současné době je v doktorandském studiu v mezinárodním výzkumu mentoringu na Národní irské univerzitě v Galway, ve Výzkumném centru pro rodiny a děti ve výzkumném programu UNESCO pro děti, mládež a občanskou angažovanost).

Mgr. Gabriela Seidlová, Ph.D., vystudovala psychologii, speciální pedagogiku a pedagogickou psychologii na Pedagogické fakultě UK v Praze. Přednáší na Fakultě humanitních studií UK v Praze a Pedagogické fakultě UK v Praze.